

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2021. június 4.
(OR. en)

9314/21

SOC 364
EMPL 271
EDUC 218
SAN 341
ECOFIN 549

FELJEGYZÉS

Küldi:	a Foglalkoztatási Bizottság és a szociális védelemmel foglalkozó bizottság
Címzett:	az Állandó Képviselők Bizottsága/a Tanács
Tárgy:	Európai szemeszter A Foglalkoztatási Bizottság és a szociális védelemmel foglalkozó bizottság véleménye a felülvizsgált szociális eredménytáblára irányuló bizottsági javaslatról – Jóváhagyás

Mellékelten továbbítjuk a delegációk számára a fenti, az (EPSCO) Tanács 2021. június 14-i ülésén jóváhagyandó véleményt.

A Foglalkoztatási Bizottság és a szociális védelemmel foglalkozó bizottság véleménye a felülvizsgált szociális eredménytáblára irányuló bizottsági javaslatról

1. Az Európai Bizottság 2021. március 4-én közzétette a szociális jogok európai pillérének megvalósítására vonatkozó cselekvési tervről szóló közleményét¹, amelyben felvázolta a tagállamok és az EU közös erőfeszítéseként a pillér elveinek további végrehajtása érdekében hozandó konkrét intézkedéseket². A cselekvési terv egy, a szociális eredménytáblának a meglévő mutatók aktualizálása révén történő felülvizsgálatára irányuló javaslatot is tartalmazott, annak érdekében, hogy átfogóbb módon nyomon lehessen követni a pillér végrehajtása terén elért eredményeket. Az uniós állam-, illetve kormányfők a 2021. május 8-i nem hivatalos ülésükön megállapodtak a Portói Nyilatkozatról, amely szintén hivatkozott a pillér végrehajtásáról szóló bizottsági cselekvési tervre, és üdvözölte a felülvizsgált szociális eredménytáblára vonatkozó, abban foglalt javaslatot.
2. 2021. március 11-i és 12-i ülésén mind a Foglalkoztatási Bizottság (EMCO), mind a szociális védelemmel foglalkozó bizottság (SPC) megbízta a mutatókkal foglalkozó munkacsoportját, hogy vizsgálják meg a jelenlegi szociális eredménytábla felülvizsgálatára irányuló javaslatot, és májusban számoljanak be megállapításaikról a bizottságoknak. A mutatókkal foglalkozó csoportok március és május közepe között tartott, kifejezetten erre szánt üléseiken részletesen megvitatták a bizottsági javaslatot³, ezt követően pedig a mutatókkal foglalkozó csoportok elnökei közösen beszámoltak a bizottságoknak a megbeszélések eredményeiről.
3. A mutatókkal foglalkozó csoportok jelentéseiben foglalt megállapítások alapján a bizottságok közös véleményét dolgoztak ki a felülvizsgált szociális eredménytáblára irányuló javaslatról, amelyet az alábbiakban és a mellékletben részletesen ismertetünk, és amely ebben a szakaszban a Bizottság javaslatában meghatározott kiemelt mutatókra összpontosít.

¹ ST 6649/21 + ADD 1-2.

² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=CELEX%3A32017C1213%2801%29>

³ Az Oktatási Bizottsággal konzultációra került sor az oktatással, a tanulással és a tanítással kapcsolatos mutatókról.

4. Az EMCO és az SPC nyugtázza a felülvizsgált szociális eredménytáblára irányuló bizottsági javaslatot, és üdvözli, hogy a felülvizsgálat véglegesítését célzó munkára a két bizottsággal együttműködésben fog sor kerülni. Támogatják azt a célkitűzést, hogy Unió-szerte javuljon – váljon integrálttá és láthatóbbá – a foglalkoztatási és a szociális helyzet nyomon követése és értékelése.
5. Ebben a szakaszban a bizottságok megállapodnak abban, hogy a javasolt új kiemelt mutatók – a Bizottság javaslatában jelzetteknek megfelelően – a meglévők mellett legyenek feltüntetve a szociális eredménytáblában az együttes foglalkoztatási jelentésben való felhasználás céljából, figyelembe véve a fogalommeghatározásukkal és használatukkal kapcsolatban szükséges, a mellékletben részletesen ismertetett pontosításokat. Ezek a pontosítások szükség szerint további magyarázatokat is tartalmaznak néhány meglévő mutató értékelésével kapcsolatban. Ahol egy adott elvhez kapcsolódóan még nem áll rendelkezésre kiemelt mutató, ott folytatódni fog a munka – mindaddig, amíg a kiemelt mutatók a pillér valamennyi alapelvét teljesen le nem fedik.
6. Azt illetően, hogy a másodlagos mutatók is bekerüljenek-e a szociális eredménytáblába – amint azt a Bizottság is javasolta, az együttes foglalkoztatási jelentésben szereplő elemzés kiegészítése céljából –, még további megbeszélésre lesz szükség. A bizottságok azon a véleményen vannak, hogy ezt az elemzést továbbra is alá kellene támasztaniuk a Foglalkoztatási Bizottság és a szociális védelemmel foglalkozó bizottság meglévő monitoringszerveinek, illetve az azokban foglalt mutatóknak is. Habár a bizottságok nem ellenzik a javasolt másodlagos mutatóknak az együttes foglalkoztatási jelentésben szereplő elemzés alátámasztására való felhasználását, mindaddig, amíg nem születik megállapodás a másodlagos mutatóknak az eredménytáblába való felvételéről, ezekre hivatalosan nem célszerű *másodlagos mutatóként* hivatkozni.
7. A másodlagos mutatókkal kapcsolatos fenti álláspont az EMCO és az SPC mutatókkal foglalkozó munkacsoportjaiban folytatott megbeszéléseket tükrözi, amelyek során a munkacsoportok több tagja is fenntartásokat fogalmazott meg azzal a hozzáadott értékkel kapcsolatban, amelyet egy ilyen rögzített másodlagos mutatókészlet beillesztése képviselhet. Néhány tagállam úgy véli, hogy a szociális eredménytáblának csak az elsődleges mutatókra kellene összpontosítania, ugyanakkor rugalmasságot szorgalmaz a szociális eredménytábla kiemelt mutatóinak elemzését alátámasztó további mutatóknak és a bizottság meglévő nyomonkövetési eszközeinek a felhasználása tekintetében.

8. Mindazonáltal e megbeszélések keretében a javasolt új másodlagos mutatók többségéről külön-külön megállapodás született annak érdekében, hogy azokat fel lehessen venni egy esetleges másodlagos mutatókészletbe, amennyiben végül konszenzus jön létre a másodlagos mutatóknak a szociális eredménytáblába való felvételéről, amint azt a melléklet összegzi.
9. A bizottságok nyugtázzák, hogy a Bizottság hangsúlyozta a másodlagos mutatók szerepét a pillér elveinek széles körű lefedése szempontjából, valamint annak – véleménye szerinti – fontosságát, hogy a tömörség és a mértékletesség érdekében rendelkezésre álljon egy rögzített mutatókészlet. A Bizottság ugyanakkor elismerte a Foglalkoztatási Bizottság és a szociális védelemmel foglalkozó bizottság meglévő nyomonkövetési eszközeinek fontosságát abból a szempontból, hogy azok kiegészítik a szociális eredménytáblát, és jelezte, hogy – a jelenlegi gyakorlatnak megfelelően – továbbra is alkalmazni fogja azokat.
10. Habár a két mutatókkal foglalkozó csoport részletesen megvitatta a másodlagos mutatókat, e tekintetben még szükség lesz a további munkára. A bizottságok a közeljövőben vissza fognak térni erre a kérdésre, különösen annak további megvitatása érdekében, hogy megfelelő-e a szociális eredménytáblában rögzített másodlagos mutatókkal kiegészíteni az együttes foglalkoztatási jelentésben szereplő elemzést, valamint hogy e készlet milyen mutatókból álljon.
11. A jövőt illetően a bizottságok egyrészt úgy vélik, hogy széles körű vitára lesz szükség a szociális eredménytáblának a többi meglévő nyomonkövetési eszközhöz viszonyított szerepéről – amint azt az Európa 2020 stratégiáról szóló együttes értékelő jelentésükben is szorgalmazták – a közös foglalkoztatási jelentésben szereplő kiemelt mutatók értékelésére szolgáló módszertan finomítása érdekében, másrészt pedig úgy gondolják, hogy meg kell vizsgálni, mely mutatók alkalmasak a pillér fennmaradó, jelenleg nem vagy nem megfelelően lefedett elveinek a lefedésére.

MELLÉKLET– A megállapodás szerint beilleszthető új kiemelt mutatók, a meglévő kiemelt mutatók változásai és a szociális eredménytáblába a jövőben esetleg felveendő másodlagos mutatókra vonatkozó információk

Új kiemelt mutatók

1. *A tanulásban részt vevő felnőttek aránya az elmúlt 12 hónapban.*

A mutatót magyarázó lábjegyzetnek kell majd kísérnie, amely jelzi, hogy az adatforrás 2022-ben a felnőttoktatási felmérésből (AES) átkerült a munkaerő-felmérésbe (LFS). A Bizottság az Eurostattal együtt fogja figyelemmel kísérni a mutatót, és a potenciális problémák kezelése, valamint az adatok minőségének és összehasonlíthatóságának biztosítása érdekében mélyreható elemzést fog készíteni a két felmérési forrásból származó adatokról, amint azok rendelkezésre állnak (2023).

2. *A szegénység vagy a társadalmi kirekesztődés kockázatának kitétek aránya gyermekek esetében (AROE, 0–17).* *A mutatót magyarázó lábjegyzetnek kell majd kísérnie, amely jelzi, hogy e mutató elemzését a hozzá tartozó, gyermekpopulációra vonatkozó mögöttes összetevőknek⁴ kell alátámasztaniuk). Az értékelést ki kell egészíteni a kifejezetten a gyermekekre vonatkozó aspektusokkal, különösen a közelmúltban elfogadott, gyermekekre vonatkozó deprivációs mutató alkalmazásával.*

⁴ súlyos anyagi és szociális nélkülözésben élők aránya (SMSD), szegénységi arány (AROP), a (gyakorlatilag) aktív kereső nélküli háztartások részaránya (QJ)

3. *A fogyatékossgal élőket érintő foglalkoztatási különbség. A mutató önbevalláson alapuló jellegét és meghatározását magyarázó lábjegyzetben kell jelezni, kiemelve, hogy az a globális tevékenységakadályozottsági mutató (GALI) megközelítésén alapul (a GALI-mutatóról szóló teljes szöveget elérhetővé kell tenni). Ebben uniós szinten részletesen ismertetni kell a fogyatékossgal előfordulási aránya és a fogyatékossgal élőket érintő foglalkoztatási különbség nagysága közötti kapcsolatot, függetlenül attól, hogy e kapcsolat mennyi ideig áll fenn. A Bizottság a mutató minőségét továbbra is figyelemmel fogja kísérni, és középtávon az Eurostattal együtt felülvizsgálja a mutatót, amint rendelkezésre állnak a munkaerő-felmérésen alapuló adatok (2023), és támogatni fogja az országok közötti összehasonlíthatóság javítását, valamint az e területre vonatkozó újabb mutatók kidolgozását célzó további lépéseket.*
4. ***Lakásköltség-túlterheltségi arány.** A mutatót magyarázó lábjegyzetnek kell kísérnie, amely felhívja a figyelmet a további háttérinformációkra (többek között egyértelműsítő magyarázatot tartalmaz a meghatározásról, valamint jelzi, hogy milyen költségek és járulékok/támogatások számítandók be); figyelmeztetéseket kell továbbá feltüntetni a mutató elemzése kapcsán, többek között a megfelelő bontások alkalmazására (például jövedelmi ötödök, szegénységi kockázat és lakhatási helyzet) és az elemzést alátámasztó kiegészítő mutatók használatára vonatkozóan.*

A meglévő kiemelt mutatók változásai

1. Megállapodás született a nem foglalkoztatott, oktatásban és képzésben nem részesülő fiatalokra (a NEET-fiatalok arányára) vonatkozó mutató hatálya alá tartozó korosztály 15–24 évről 15–29 évre való módosításáról is.

2. Konkrétan a szegénység vagy a társadalmi kirekesztődés kockázatának kitettek (AROE) vonatkozó kiemelt mutató esetében olyankor, amikor azt mind a teljes népességre, mind a gyermekekre vonatkoztatják, az összetevőket a fő mutató részeként kell kezelni (és így el lehet hagyni őket a másodlagos mutatók jegyzékéből), valamint lábjegyzetekkel kell ellátni a felhasználók figyelmének az összetevőkre való felhívása céljából, a következő módon:

AROE 0+ ()*; *AROE 0–17 (**)*

Lábjegyzetek

(*) a három almutatójával együtt: *SMSD 0+*, *AROP 0+* és *QJ 0–64*.

(**) a három almutatójával együtt: *SMSD 0–17*, *AROP 0–17* és *QJ 0–17*.

Továbbra is fenn kell tartani azt a gyakorlatot, hogy csak a kiemelt mutatókat elemezzük az együttes foglalkoztatási jelentés módszertana alapján (vagyis az alárendelt összetevőket nem).

3. Az átlagos keresettel rendelkező, gyermektelen, teljes munkaidőben foglalkoztatott egyedülálló munkavállaló nettó keresetére vonatkozó kiemelt mutató kikerült a mutatókészletből.

A szociális eredménytáblába a jövőben esetleg felveendő másodlagos mutatókkal kapcsolatos információk

Csak az alábbi potenciális másodlagos mutatókról jött létre megállapodás:

- a mindkét mutatócsoport (a „*társadalmi-gazdasági index (PISA) legalsó és legfelső negyede közötti alulteljesítési különbség*” és a „*3 éves kor és kötelező beiskolázási kor közötti gyermekek intézményes gyermekgondozásban*”) hatálya alá tartozók;
- a kizárólag az EMCO mutatókkal foglalkozó csoportjának hatáskörébe tartozók („*A tanulásban részt vevő, alacsony képzettségű felnőttek aránya*”, „*A közelmúltban tanulási tapasztalatot szerzett munkanélküli felnőttek aránya*”, „*Alulteljesítés a tanulásban (a digitális készségeket is ideértve)*”, „*A nem önként vállalt határozott idejű munkaszerződéssel foglalkoztatott munkavállalók aránya*”, „*A 100 000 munkavállalóra jutó halálos kimenetelű munkahelyi balesetek száma (SDG)*” és „*A munkanélküli ellátással lefedettség [a rövid távon munkanélküliek esetében]*”);

- valamint az SPC mutatókkal foglalkozó alcsoportjának hatáskörébe tartozó, a szegénységre és a társadalmi kirekesztődésre vonatkozó mutatók („*Relatív medián szegénységi rés*”, „*A jövedelemeloszlás alsó 40 %-ában található keresők jövedelem-résaránya*”, „*Az ellátásban részesülők aránya*” és „*A lakás megfelelő fűtésére képtelen lakosság aránya*”).

A többi javasolt új másodlagos mutatóval („*Szociális védelmi kiadások a GDP arányában*”, „*Egészségügyi ellátások kiadásai a GDP arányában*”, „*Tartós ápolás-gondozási közkiadások a GDP arányában*”, „*Tartós ápolás-gondozási szükségletek lefedettsége*”, és „*Standardizált megelőzhető és kezelhető mortalitás*”) kapcsolatos egyeztetések nem zárultak le, egyelőre szünetelnek.

A tagállamok megállapodtak továbbá abban, hogy a másodlagos mutatók listáját ki kell egészíteni néhány további másodlagos mutatóval – a teljes mutatókészlet használatára vonatkozó végleges megállapodás függvényében –, nevezetesen: a *gyermekekre vonatkozó deprivációs mutatóval* és az *anyagi és szociális nélkülözésben élőkre vonatkozó (standard) mutatóval*, ugyanakkor meg kell még vizsgálni, hogy szükség van-e további új mutatók beillesztésére. Létrejött viszont a megállapodás arról, hogy az *AROPE* mutató összetevőit (nevezetesen az *AROP*, az *SMSD* és a (gyakorlatilag) *aktív kereső nélküli háztartásokra* vonatkozó mutatót) törölni kell a másodlagos listáról, mivel azokat a fő *AROPE*-mutató részét képezik, amint azt a lábjegyzet is jelzi majd.